

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind participarea Comunității la un program de cercetare și dezvoltare destinat să sprijine IMM-urile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare, derulat de mai multe state membre

COM(2007) 514 final — 2007/0188 (COD)

(2008/C 224/04)

La 11 octombrie 2007, în conformitate cu articolul 172 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social cu privire la

Propunerea de o decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind participarea Comunității la un program de cercetare și dezvoltare destinat să sprijine IMM-urile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare, derulat de mai multe state membre.

La 25 septembrie 2007, Biroul Comitetului Economic și Social European a însărcinat Secțiunea pentru piața unică, producție și consum cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, Comitetul Economic și Social European l-a numit pe dl CAPPELLINI raportor general în cadrul celei de a 445-a sesiuni plenare din 28 și 29 mai 2008 (ședința din 29 mai 2008) și a adoptat prezentul aviz în unanimitate.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul Economic și Social European (CESE), care susține obiectivele programului comun Eurostars, subliniază necesitatea de a lua în considerare diferitele categorii, mărimi și sectoare ale IMM-urilor atunci când se adoptă noi politici și programe UE de cercetare, dezvoltare și inovare focalizate și reorientate spre nevoile reale de inovare ale IMM-urilor.

1.2 CESE salută propunerea statelor membre de adoptare a programului comun Eurostars pentru susținerea așa-numitelor „IMM-uri care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare” și observă că acesta ar trebuie să fie deschis tuturor IMM-urilor din țările participante la acest program și care doresc să ia parte la procesul de inovare.

1.3 CESE subliniază necesitatea identificării instrumentelor care permit asocierea la acest program a tuturor statelor membre EUREKA care nu participă la programul comun Eurostars.

1.4 CESE are rezerve legate de criteriul de eligibilitate la programul comun Eurostars⁽¹⁾, care limitează participarea IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare la cele care „investesc 10 % sau mai mult din echivalentul de normă întreagă sau din cifra de afaceri anuală în activități de cercetare”. Chiar dacă limitarea se referă numai la IMM-urile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare și care se află la originea proiectului (coordonatorul de proiect), această definiție a unui IMM care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare se bazează pe indicatori codificați, ignorând toate diferitele tipuri de „cunoaștere necodificată”⁽²⁾, în timp ce, adesea,

procese foarte inovatoare sunt puternic caracterizate de „cunoaștere tacită”⁽³⁾.

1.5 Prin urmare, CESE reafirmă principiul conform căruia, pentru o concurență echitabilă între propunerile de proiecte, acestea ar trebui selectate pe baza excelenței conținutului lor, a expertizei manageriale privind cercetarea și dezvoltarea și a coerenței cu obiectivele programului, fără a exclude o mare parte a IMM-urilor inovatoare care doresc să candideze la programul Eurostars. Mai mult, ar trebui prevăzută finanțarea programelor de instruire menite să pregătească manageri experți în gestionarea transformării tehnologiilor din produse ale cercetării în produse vandabile.

1.6 În această privință, CESE solicită ca, în conformitate cu procedurile corespunzătoare ale programului comun Eurostars, să se stabilească o linie bugetară specială pentru inițiativele transnaționale conduse de statele membre în colaborare cu organizațiile de IMM-uri care doresc să susțină difuzarea informațiilor utile IMM-urilor privind rezultatele proiectelor Eurostars către un public mai larg de IMM-uri. Un alt mod de a oferi un „sentiment de proprietate” mai puternic tuturor IMM-urilor interesate de succesul programului Eurostars ar fi crearea și promovarea de către organizațiile de IMM-uri și partenerii sociali a unor platforme internet, a unei baze de date comune și a unui sector multilingv.

1.7 CESE își exprimă îngrijorarea legată de criteriile care permit stabilirea contribuției IMM-urilor la costurile totale de proiect legate de activitățile de cercetare și dezvoltare. Este important de precizat că, așa cum stau lucrurile, în cadrul programului comun Eurostars, IMM-urile trebuie să contribuie, colectiv, cu cel puțin 50 % din costurile aferente cercetării și dezvoltării din cadrul proiectului. Deoarece acest criteriu va exclude multe IMM-uri orientate spre piață, trebuie să se ia în considerare posibilitatea scăderii acestei limite la 25 % în timpul evaluării intermediare a programului Eurostars⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://www.eurostars-eureka.eu/>.

⁽²⁾ Hartmut Hirsch-Kreinsen, „Low-Tech Innovations, Industry and Innovation” (*Inovațiile mai puțin tehnologice: industria și inovațiile*), 2.2008.

⁽³⁾ Proiect pilot: <http://www.pilot-project.org>.

⁽⁴⁾ A6-0064/2008 (amendament la propunere), Parlamentul European, Comisia pentru industrie, cercetare și energie, 2008.

1.8 Ulterior, în timpul diferitelor faze de monitorizare a impactului și de difuzare a rezultatelor, statele membre interesate și autoritățile naționale din cadrul UE ar trebui să ia în considerare preocupările exprimate de UE și de organizațiile de IMM-uri naționale, precum și de alte părți interesate din domeniul cercetării. O verificare regulată de către Grupul consultativ al UE pentru IMM-uri și cercetare și dezvoltare ar putea deveni un instrument permanent de consultanță tehnică pentru statele membre și pentru alte autorități de la nivel UE/național. În această privință, Observatorul Pieței Unice al CESE, în colaborare cu categoria „IMM-uri” ar putea, de asemenea, acționa în calitate de membru consultativ în cadrul Grupului consultativ în timpul fazelor de monitorizare, implementare și difuzare.

1.9 CESE subliniază faptul că programul comun Eurostars trebuie implementat într-un mod transparent și nebirocratic, pentru a facilita primirea de informații de către IMM-uri, participarea lor și, în special, implicarea lor în activitățile de monitorizare, împreună cu instituțiile de cercetare și dezvoltare interesate asociate. Prin urmare, finanțarea proiectelor ar trebui să ia forma plăților de sume forfetare, iar în cazul în care plata prin sume forfetare nu este compatibilă cu programele naționale, aceasta trebuie să se efectueze în rate fixe.

1.10 În vederea punerii eficiente în aplicare a programului Eurostars, trebuie consolidate rețelele regionale de inovare pentru a permite oferirea unor servicii de ghîșeu unic pentru susținerea IMM-urilor inovatoare, oferindu-le acestora acces efectiv la finanțare europeană pentru activități de cercetare și dezvoltare. De exemplu, pentru a spori gradul de informare cu privire la anumite programe de finanțare pentru IMM-uri care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare, legăturile dintre rețelele EUREKA, alte organisme publice/private existente și organizațiile regionale/naționale/comunitare ale IMM-urilor ar trebui să fie mai strânse și mai bine coordonate. Ar trebui finanțată o serie de evenimente, prin organizațiile de IMM-uri reprezentative, pentru a crește gradul de sensibilizare a IMM-urilor și a altor organizații interesate cu privire la însemnătatea și importanța inovării și la rolul pe care inovarea îl va juca în viitor pentru UE.

1.11 Rezultatul selecției de proiecte pe sectoare IMM în cadrul programului Eurostars⁽⁵⁾ ar trebui făcut public pe internet, cu ajutorul rețelei Eureka. Mai mult, ar trebui pusă la dispoziție și o listă scurtă a proiectelor eligibile cu un puternic conținut inovator și care nu au primit finanțare. Lista le-ar indica investitorilor naționali publici/privati dacă programul necesită finanțare suplimentară.

1.12 Coordonarea eficientă între autoritățile naționale responsabile cu politicile privind IMM-urile, cercetarea și dezvoltarea și EUREKA trebuie să fie consecventă și trebuie să corespundă necesităților exprimate de organizațiile de IMM-uri și de multe părți interesate (inclusiv, printre altele, de organisme de cercetare publice și private). CESE invită instituțiile europene interesate, statele membre și Președințiile UE slovenă și franceză să se asigure că această coordonare se realizează conform așteptărilor IMM-urilor și conform obiectivelor programului.

1.13 CESE solicită ca, în legătură cu participarea IMM-urilor la programele de finanțare a cercetării și dezvoltării și la programul comun Eurostars, perioada lungă de la depunerea unei propuneri până la aprobarea acesteia de către UE să se scurteze, pentru a încuraja IMM-urile să depună proiecte.

1.14 CESE subliniază faptul că, pentru a îmbunătăți și spori contractarea de finanțări pentru cercetare și dezvoltare de către IMM-uri, CE trebuie să exploreze posibilitatea schimbului de resurse neutilizate disponibile pentru IMM-uri din cadrul capitolului „Cooperare” al FP7 (reprezentând 15 % din bugetul de „Prioritate tematică” din FP6) cu programul „Capacități” (CRAFT etc.) care vizează IMM-urile într-un mod mai eficient.

1.15 CESE solicită acordarea de mai multă atenție poverii normative disproporționate puse pe seama IMM-urilor, care poate fi de până la zece ori mai mare decât cea care revine întreprinderilor mari⁽⁶⁾. Este, de asemenea, de dorit o reducere a costurilor de administrare și o simplificare a procedurilor de depunere în cazul IMM-urilor care participă la programe de cercetare și dezvoltare împreună cu alți parteneri europeni și internaționali. De asemenea, CESE ar dori să se găsească o soluție la problema drepturilor de proprietate intelectuală (DPI) și a brevetelor europene⁽⁷⁾, în condițiile în care situația curentă împiedică competitivitatea și inovarea în Europa. Mai mult, brevetarea accesibilă și DPI⁽⁸⁾ pot conta, de asemenea, ca active nemonetare importante, atunci când este vorba de consolidarea de parteneriate între întreprinderi care participă la proiecte internaționale.

2. Contextul avizului

2.1 În Carta europeană pentru întreprinderi mici aprobată de liderii UE în anul 2000, s-a convenit că întreprinderile mici trebuie considerate o forță motrice pentru inovare și ocuparea forței de muncă, precum și pentru integrarea socială și locală în⁽⁹⁾ Europa. În plus, în octombrie 2007, CE a anunțat pregătirea unei legi europene pentru întreprinderi mici (SBA)⁽¹⁰⁾, care va defini un set de măsuri destinate promovării spiritului antreprenorial, a unei culturi a întreprinderii și a accesului la competențe⁽¹¹⁾. În cursul anului 2008, Comisia va examina, de asemenea, o serie de inițiative cu privire la IMM-uri⁽¹²⁾, în vederea stimulării participării acestora la programele UE.

2.2 Din aceste premize s-a născut propunerea de creare a unui program comun Eurostars specific. Programul, conceput în conformitate cu dispozițiile articolului 169 din Tratatul CE și proiectat să completeze și să vizeze activitatea de „cercetare în beneficiul IMM-urilor” în cadrul celui de-al 7-lea Program-cadru de cercetare (FP 7), este gestionat de EUREKA și a fost inițiat împreună de 22 de state membre și de alte 5 țări EUREKA (Islanda, Israel, Norvegia, Elveția și Turcia). În prezent, programul Eurostars numără 20 de țări membre: Austria, Belgia,

⁽⁶⁾ Modele de reducere a poverii normative disproporționate puse pe seama IMM-urilor, Comisia Europeană, mai 2007, DG Întreprinderi și Industrie.

⁽⁷⁾ Factorul cost în sistemele de brevetare, Université Libre de Bruxelles — document de lucru, WP-CEB 06-002, Bruxelles 2006, vezi p. 17.

⁽⁸⁾ Îmbunătățirea sistemului de brevetare în Europa, COM(2007) 165.

⁽⁹⁾ Carta europeană pentru întreprinderi mici, Consiliul European de la Feira, 19-20 iunie 2000.

⁽¹⁰⁾ Rolul fundamental al întreprinderilor mici și mijlocii în favorizarea creșterii și sporirea locurilor de muncă. Evaluare intermediară a politicii moderne în domeniul IMM-urilor. COM(2007) 592 final, 4.10.2007.

⁽¹¹⁾ Luc Hendrickx, „UEAPME expectations on the proposal for a European Small Business Act” (Așteptările UEAPME legate de propunerea de lege europeană pentru întreprinderi mici), 14.12.2007.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sba_en.htm.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=results.

Cipru, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Islanda, Irlanda, Israel, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Norvegia, Polonia, Portugalia, Regatul Unit, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Țările de Jos, Ungaria.

2.3 FP 7 adoptă multe dintre măsurile sugerate în timpul evaluării programului FP6 ⁽¹³⁾ pentru a crea o punte între politicile în favoarea IMM-urilor. FP7 include o strategie pentru IMM-uri, care încorporează măsuri atât calitative, cât și cantitative de stimulare a acțiunii la nivel regional și național. Scopul său este de a crea grupuri și rețele de întreprinderi, pentru a îmbunătăți cooperarea paneuropeană dintre întreprinderile mici care utilizează tehnologii informaționale, pentru a disemina cele mai bune practici din acordurile de cooperare și pentru a susține colaborarea dintre întreprinderile mici ⁽¹⁴⁾.

2.4 Cele 23 de milioane de IMM-uri înregistrate în UE reprezintă 99 % din totalul întreprinderilor europene și produc două treimi din cifra de afaceri a Europei, acestea fiind, de asemenea, cele care susțin factorii-cheie în domeniul dezvoltării durabile ⁽¹⁵⁾. Totuși, pentru a deveni mai competitive, aceste întreprinderi trebuie să fie raționalizate și regrupate pentru a forma un tot coerent cu o masă critică, astfel încât să poată beneficia de dezvoltarea fondurilor cu capital de risc specifice, a parcurilor și incubatoarelor științifice și a politicilor regionale privind inovarea ⁽¹⁶⁾.

2.5 Mai mult, „raportul din Flash Eurobarometer” subliniază faptul că creșterea IMM-urilor poate fi împiedicată de reticența în a își asuma riscuri a europenilor, cărora le lipsește spiritul antreprenorial ⁽¹⁷⁾. Prin urmare, este deosebit de important să se acționeze în vederea îmbunătățirii imaginii profesionale a întreprinzătorilor și conștientizării de către publicul larg a rolului-cheie pe care aceștia îl au în inovare, progres economic și prosperitate în general. Obiectivele de la Lisabona pot fi realizate numai cu ajutorul unui spirit antreprenorial responsabil, energic și creativ, care se poate dezvolta liber ⁽¹⁸⁾.

2.6 Cu toate acestea, măsurile specifice pe care statele membre le adoptă pentru susținerea IMM-urilor nu încurajează și nu susțin întotdeauna colaborarea în cercetare și transferul de tehnologie. Având în vedere schimbările pieței și internaționalizarea lanțurilor de valori, IMM-urile europene trebuie să se adapteze acum la o concurență globală puternică, prin angajarea în procese inovatoare permanente, într-un context internațional tot mai larg. Programul comun Eurostars ar trebui să răsplătească acele IMM-uri și instituții de cercetare publice și/sau private care fac eforturi deosebite pentru susținerea proiectelor de cercetare și dezvoltare și pentru difuzarea rezultatelor lor și care transferă și facilitează accesul la cunoștințe. Acesta ar trebui să răsplătească în special proiecte care implică instituții și

grupuri și/sau IMM-uri singure care, în mod normal, participă mai puțin sau au dificultăți în accesarea unor astfel de programe. CESE subliniază importanța extinderii participării la programul comun Eurostars la toate statele membre EUREKA, în special la cele care au aderat de curând la UE și care pot profita de termenii abordării transnaționale.

2.7 Programul comun Eurostars vizează IMM-urile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare, cu accent pe proiectele de cercetare și dezvoltare orientate spre piață și pe proiectele transnaționale cu mai mulți parteneri (cu cel puțin doi participanți independenți din state participante diferite). Un aspect important al programului îl constituie abordarea de jos în sus, care permite „IMM-urilor ce desfășoară activități de cercetare și dezvoltare” să-și asume proiectul și inovații comerciale strategice. În astfel de împrejurări, IMM-urile dețin controlul și pot influența rezultatele cercetării în curs, în funcție de posibilitățile comerciale.

3. Obiective ale programului comun Eurostars

3.1 Participarea la programe de cercetare și dezvoltare în temeiul articolului 169 din Tratat implică faptul că statele membre UE participante își integrează programele naționale de cercetare prin angajarea într-un program comun de cercetare. Comisia, în temeiul articolului 169, a identificat patru inițiative potențiale. Una dintre acestea este Eurostars, un program comun de cercetare pentru IMM-uri și partenerii acestora.

3.2 Programul Eurostars cuprinde proiecte propuse de unul sau mai multe IMM-uri care își au sediul într-unul din statele participante și care sunt implicare activ în cercetare și dezvoltare. Proiectele se pot desfășura în orice domeniu al științei sau tehnologiei (dar trebuie să aibă obiective civile). Ele trebuie să fie proiecte în colaborare și să implice cel puțin doi participanți din două țări participante Eurostars care sunt implicate în diverse activități legate de cercetare, dezvoltare tehnologică, activități demonstrative, formare și difuzare de informații conexe. Conform naturii IMM-urilor, ciclul de viață al proiectului este unul scurt. Un proiect trebuie să aibă o durată maximă de trei ani, iar produsul cercetării trebuie să fie gata de lansare pe piață în cel mult doi ani de la încheierea proiectului.

3.3 Programul comun Eurostars poate oferi o pârghie semnificativă pentru finanțarea comunitară: statele membre și alte cinci țări EUREKA (Elveția, Islanda, Israel, Norvegia și Turcia) vor contribui cu 300 milioane EUR. Comunitatea va completa contribuția statelor membre cu o treime din această sumă, ceea ce face ca bugetul programului să fie de 400 milioane de EUR finanțare publică. Presupunând o rată de finanțare a proiectelor

⁽¹³⁾ JO C 234, 22.9.2005, p. 14, Declarația privind poziția UEAPME privind succesorul celui de-al 6-lea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare, 1/2005.

⁽¹⁴⁾ O evaluare intermediară a politicii moderne în domeniul IMM-urilor, COM(2007) 592, 4.10.2007.

⁽¹⁵⁾ Punerea în aplicare a programului comunitar de la Lisabona: Finanțarea creșterii IMM-urilor — promovarea valorii adăugate europene, COM(2006) 349 final, 29.6.2006.

⁽¹⁶⁾ Știința și tehnologia, cheia viitorului european, COM(2004) 353, 16.6.2004.

⁽¹⁷⁾ Observatorul IMM-urilor europene, Flash Eurobarometer 196, mai 2007.

⁽¹⁸⁾ Investițiile în cunoaștere și inovare, JO C 256, 27.10.2007, p. 8.

de 50 %-75 %, „EUROSTARS” poate mobiliza între 133 și 400 milioane de EUR de finanțări private suplimentare pe durata programului (efectul de pârghie). Participarea preconizată se calculează presupunând un cost mediu de 1,4 milioane de EUR pentru fiecare proiect Eurostars. Cu o rată medie de finanțare de 50 %, o rată de finanțare publică de 0,7 EUR per proiect și un buget global al programului de aproximativ 400 milioane de EUR, se pot finanța 565 de proiecte.

3.4 Contribuția comunitară compensează, prin urmare, un deficit de finanțare în prima fază a activității de cercetare și dezvoltare, când activitățile inovatoare sunt relativ riscante și pot eșua în atragerea exclusivă de investitori privați⁽¹⁹⁾. Intervenția comunitară prin investiții publice în favoarea programului Eurostars va încuraja mai multe IMM-uri ce desfășoară activități de cercetare și dezvoltare să caute investiții private pentru a dezvolta produse sau servicii inovatoare.

3.5 În ceea ce privește finanțarea, ar trebui găsite modalități de a acorda facilități fiscale investițiilor în cercetare și dezvoltare din statele membre, ceea ce ar atrage investitorii chiar și în cazurile cele mai defavorabile, întrucât, orice s-ar întâmpla, investitorii ar beneficia oricum de aceste facilități. Pentru IMM-uri, acestea ar reprezenta o modalitate de finanțare alternativă.

3.6 Totuși, există preocupări legate de faptul că o mare parte a IMM-urilor nu vor putea participa la inițiativa UE pentru inovare competitivă. În cadrul programului Eurostars, criteriul de eligibilitate pentru IMM-urile care desfășoară activități de cercetare este ca IMM-ul care propune proiectul să aloce activităților de cercetare cel puțin 10 % din cifra de afaceri sau din echivalentul de resurse umane cu normă întreagă. Chiar dacă limitarea se referă numai la partenerul-pilot din cadrul proiectului, aceasta ar putea împiedica multe întreprinderi mici să propună proiecte inovatoare. Ca urmare, programul ar putea atrage doar întreprinderi de înaltă tehnologie deja consolidate, care pot accesa alte forme de finanțare mai adecvate.

3.7 Mai mult, în unele țări UE, costurile activităților de cercetare și dezvoltare sunt adesea asociate altor costuri operaționale și nu pot fi, ca atare, identificate separat⁽²⁰⁾. Prin urmare, definiția indicatorilor cercetare și dezvoltare utilizată de OCDE prezintă unele inadvertențe atunci când se aplică întreprinderilor mici inovatoare, pentru că omit să țină seama de partea de activități caracterizate drept cunoaștere necodificată, care este dificil de cuantificat⁽²¹⁾.

3.8 De asemenea, potrivit OCDE, „Sectorul de înaltă tehnologie” este definit ca industria cu o proporție a cercetării și dezvoltării din cifra de afaceri de peste 4 %. Acest sector reprezintă, chiar și în economiile foarte dezvoltate, aproximativ 3 % din PIB, ceea ce înseamnă că 97 % din activitățile economice și majoritatea proceselor inovatoare au avut loc în sectoare definite

⁽¹⁹⁾ „Annual Survey of Pan-European Private Equity & Venture Capital Activity” (*Anchetă anuală privind activitățile paneuropene în domeniul capitalului de investiții și al capitalului de risc*), 2004.

⁽²⁰⁾ Tabelul de indicatori ai investițiilor în cercetare și dezvoltare în UE din 2007 p. 20, elaborată de Centrul comun de cercetare (JRC) și Direcția Generală Cercetare (DG RTD).

⁽²¹⁾ H. Hirsch-Kreinsen, „Low-Technology”: „A forgotten sector in innovation policy” (*Tehnologia de bază: un sector uitat de politicile de inovare*), Facultate de Științe Economice și Sociale, Universitatea din Dortmund, 15.3.2006; UAPME „Towards an Innovation Policy for Crafts, Trades and SMEs” (*Pentru o politică a inovării pentru artizanat, comerț și IMM-uri*), 27.10.2004.

de OCDE ca „tehnologice de nivel mediu” sau „tehnologice de bază”⁽²²⁾. Cifrele indică faptul că marea majoritate a întreprinderilor inovatoare ar fi exclusă dacă accesul la programul de finanțare ar fi limitat de un prag de 10 % cercetare și dezvoltare, nereușind astfel să determine o atitudine pozitivă față de inovare la baza inițiativei europene.

3.9 Prin urmare, opinia CESE este că proiectele ar trebui selectate pe baza excelenței și a respectării obiectivelor programului și că pragul de cercetare și dezvoltare de 10 % ar trebui eliminat.

3.10 O altă cerință a programului Eurostars este că IMM-urile participante care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare trebuie să fie capabile să realizeze cea mai mare parte a activității de cercetare și dezvoltare. Nu trebuie exclusă colaborarea cu alți parteneri, care pot fi alte IMM-uri, grupări locale, întreprinderi mari dornice să împărtășească obiectivele programului, instituții de cercetare sau universități. Mai mult, termenul „grupări” ar trebui să includă și necesitatea amplasării de IMM-uri care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare în apropierea universităților/altor instituții de învățământ superior pentru a spori interacțiunea dintre acestea, în beneficiul ambelor părți.

3.11 În ceea ce privește contribuțiile respective ale IMM-urilor inovatoare care iau parte la programul Eurostars, este important de precizat că IMM-urile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare trebuie să achite împreună cel puțin 50 % din costurile de cercetare și dezvoltare din cadrul proiectului. Totuși, acest criteriu poate să excludă multe IMM-uri orientate spre piață și trebuie luată în considerare, prin urmare, posibilitatea diminuării acestui prag la 25 % în timpul evaluării intermediare a programului Eurostars⁽²³⁾.

3.12 Relația cu alte instrumente financiare ale CIP (Programul-cadru pentru competitivitate și inovare) necesită și alte precizări. Programul de finanțare trebuie, de asemenea, să fie mai flexibil și mai adaptat nevoilor IMM-urilor, luând în considerare în același timp experiențele pozitive cu fonduri de garanție pentru cercetare și dezvoltare, pentru a permite întreprinderilor să aibă o perspectivă comercială pe termen mai lung.

3.13 Un cadru de reglementare mai bun, cu consultarea sistematică a organizațiilor de IMM-uri reprezentative și a unei game mai largi de părți interesate, va scădea costurile și riscurile operaționale, va crește profitul, va crește fluxul de capital de risc și va îmbunătăți funcționarea piețelor de capital de risc. Acest lucru va avantaja în special IMM-urile inovatoare. Aceasta va completa susținerea publică pentru fazele foarte timpurii (pre-capital inițial) ale transformării rezultatelor cercetării într-o propunere comercială.

⁽²²⁾ Pentru o politică de inovare pentru artizanat, comerț și IMM-uri, UEAPME, 27.10.2004.

⁽²³⁾ Parlamentul European, Comisia pentru industrie, cercetare și energie, A6-0064/2008.

3.14 Comisia și-a luat angajamentul de a promova măsuri de creștere a investițiilor transfrontaliere prin fonduri cu capital de risc ⁽²⁴⁾. În Europa, piața de capital de risc este fragmentată, fiind alcătuită în prezent din 27 de medii de operare diferite. Acest lucru afectează în mod negativ atât strângerea de fonduri, cât și finanțarea.

3.15 Prin urmare, este nevoie de un mediu mai propice pentru investițiile cu capital de risc, iar statele membre trebuie să ofere stimulente pentru ca investitorii privați să se angajeze să coopereze pe plan internațional în domeniul cercetării ⁽²⁵⁾ și să promoveze implicarea serviciilor pentru întreprinderi destinate IMM-urilor, menite să sprijine întreprinderile care trec cu succes de prima fază.

4. Îmbunătățirea coordonării programului comun Eurostars

4.1 Programul Eurostars este menit să ajute IMM-urile din orice domeniu tehnologic sau industrial, fixând cadrul juridic sau organizațional necesar cooperării europen pe scară largă între statele membre în domeniul cercetării aplicative și al inovării. Prin urmare, programul va crește capacitatea IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare de a aduce pe piață produse, procese și servicii noi și competitive.

4.2 Internaționalizarea proiectului poate evita dublarea eforturilor de inovare și trebuie să reprezinte o bună ocazie de a adopta politici comune și de a interveni rapid pentru reducerea poverii administrative ⁽²⁶⁾. Cu ajutorul programului Eurostars, multe IMM-uri pot fi încurajate să profite de colaborarea

internațională, cu condiția să poată propune și gestiona în mod direct un proiect. Cu toate acestea, implicarea în proiecte integrate și rețeaua de excelență trebuie să fie plănuită cu grijă, pentru a evita dezechilibrele în participarea la proiect.

4.3 Pe lângă susținerea cercetării și dezvoltării, trebuie să luăm în considerare și modalitățile prin care guvernele pot susține în mod mai direct inovarea, prin asigurarea infrastructurii corespunzătoare. Există o comunitate foarte mare de „institute” de cercetare, unele dintre acestea fiind asociații sau întreprinderi de cercetare, a căror sarcină este de a susține inovarea, în special prin IMM-uri. Există, de asemenea, parcuri, ateliere și incubatoare științifice, organisme guvernamentale locale și regionale și organizații responsabile cu transferul de cunoștințe. Acestea oferă o susținere importantă IMM-urilor înalt-tehnologizate tinere și chiar și celor mai tradiționale, care intenționează să treacă la strategii bazate pe inovare. Președinția slovenă a UE și viitoarea președinție franceză trebuie să monitorizeze modul în care se poate desfășura coordonarea programului Eurostars la nivel național și la nivel UE, făcându-l să atingă niveluri optime și evitând dublarea funcțiilor și riscul de confuzie între agențiile pentru IMM-uri existente.

4.4 CESE a recomandat, de asemenea, în mai multe ocazii ca o mult mai mare parte din fondurile structurale ale UE să fie utilizată pentru dezvoltarea de infrastructuri științifice comune, proiectate special pentru IMM-uri. Utilizarea de fonduri de la Banca Europeană de Investiții ar putea fi de mare folos în acest sens ⁽²⁷⁾.

Bruxelles, 29 mai 2008

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁴⁾ Comisia propune măsuri de creștere a investițiilor transfrontaliere prin fonduri cu capital de risc IP/08/15, 7.1.2008.

⁽²⁵⁾ Finanțarea creșterii IMM-urilor — promovarea valorii adăugate europene, COM(2006) 349, 29.6.2006.

⁽²⁶⁾ Propunerile Comisiei Europene pentru reducerea sarcinilor administrative în 2008, MEMO/08/152, 10.3.2008.

⁽²⁷⁾ JO C 65, 17.3.2006, JO C 256, 27.10.2007, p. 17.